

Попередження
булінгу в освітньому
середовищі.

Дії закладу у
випадках цькування

Поняття булінг

Булінг (bullying, від англ. bully – хуліган, забіяка) (цькування) - це діяння (дії або бездіяльність) учасників освітнього процесу, які полягають у психологічному, фізичному, економічному, сексуальному насильстві, у тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, що вчиняються стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи та (або) такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу, внаслідок чого могла бути чи була заподіяна шкода психічному або фізичному здоров'ю потерпілого.

Ознаки булінгу

- *Типовими ознаками булінгу є:*
- ***систематичність (повторюваність) діяння;***
- *наявність сторін – кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі;*
- *наслідки у вигляді психічної та/або фізичної шкоди, приниження, страху, тривоги, підпорядкування потерпілого інтересам кривдника, та/або спричинення соціальної ізоляції потерпілого.*

Як діяти закладу освіти у випадках булінгу?

- 1 Повідомлення про цькування
- 2 У разі потреби викликати швидку
- 3 Повідомити відповідні Служби
- 4 Директор скликає комісію.
- 5 Комісія здійснює моніторинг

Дії закладу у випадках булінгу

1. Повідомлення про цькування

Хто?

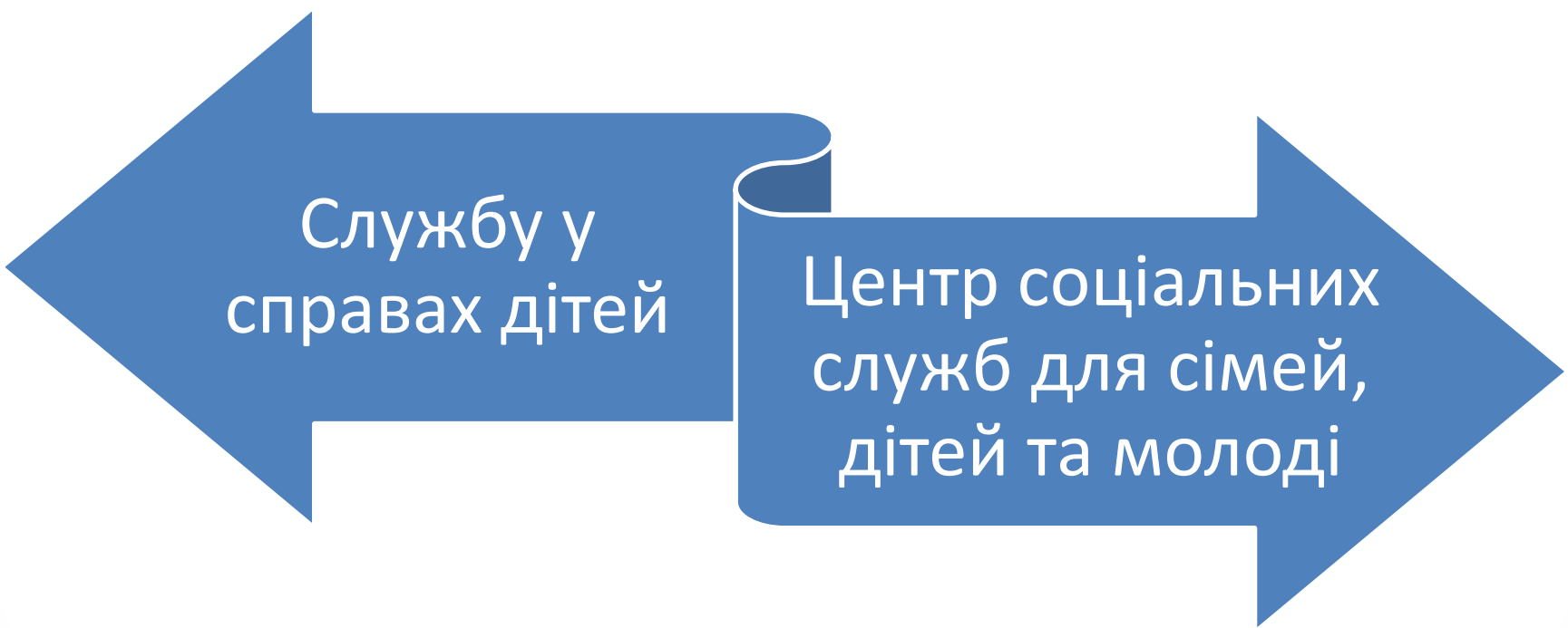
Як? Усно чи письмово, особисто або засобами електронної комунікації.

Дії закладу у випадках булінгу

Якщо дитина потребує медичної допомоги, директор має викликати швидку

Директор повідомляє

Службу у
справах дітей

Центр соціальних
служб для сімей,
дітей та молоді

Директор скликає засідання комісії з розгляду випадку булінгу

- не пізніше ніж упродовж трьох робочих днів з дня отримання заяви або повідомлення
- строк розгляду комісією заяви або повідомлення про випадок булінгу (цькування) в закладі освіти та виконання нею своїх завдань не має перевищувати десяти робочих днів із дня отримання заяви або повідомлення керівником закладу освіти.

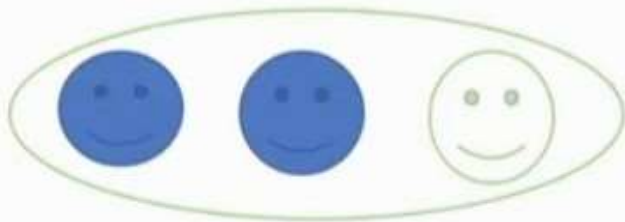
До завдань комісії належать:

- збір інформації щодо обставин випадку булінгу;
- розгляд та аналіз зібраних матеріалів;
- у разі прийняття рішення комісією про наявність обставин, що обґрунтовують інформацію, зазначену у заяві, до завдань комісії також належать: оцінка потреб сторін булінгу (цькування).

Форма роботи комісії

Формою роботи комісії є засідання, які проводяться у разі потреби. Дату, час і місце проведення засідання комісії визначає її голова. Засідання комісії є правоможним у разі участі в ньому не менше як двох третин її складу. Секретар комісії не пізніше вісімнадцятої години дня, що передує дню засідання комісії, повідомляє членів комісії, а також заявника та інших за осіб про порядок денний запланованого засідання, дату, час і місце його проведення, а також надає/надсилає членам комісії та зазначеним особам необхідні матеріали в електронному або паперовому вигляді. Рішення з питань, що розглядаються на засіданні комісії, приймаються шляхом відкритого голосування більшістю голосів від затвердженого складу комісії. У разі рівного розподілу голосів голос голови комісії є вирішальним. Під час проведення засідання комісії секретар комісії веде протокол засідання комісії за формою згідно з додатком до цього Порядку, що оформлюється наказом керівника закладу освіти. Особи, залучені до участі в засіданні комісії, зобов'язані дотримуватись принципів діяльності комісії, зокрема не розголошувати стороннім особам відомості, що стали їм відомі у зв'язку з участю у роботі комісії, і не використовувати їх у своїх інтересах або інтересах третіх осіб.

Засідання комісії

- Присутність 2/3 членів = правоможне засідання
- Рішення ухвалюються шляхом відкритого голосування більшістю голосів
- Секретар комісії веде протокол засідання комісії (за формою згідно з додатком до наказу)

Керівник закладу освіти наказом оформлює протокол засідання комісії

III. Ухвалили рішення про²

потреби сторін булінгу (цькування) в соціальних та психолого-педагогічних послугах

_____ (опис відповідних послуг та відповідальні за їх надання)

заходи для усунення причин булінгу (цькування)

_____ (опис заходів та відповідальні за їх виконання)

заходи виховного впливу щодо сторін булінгу (цькування)

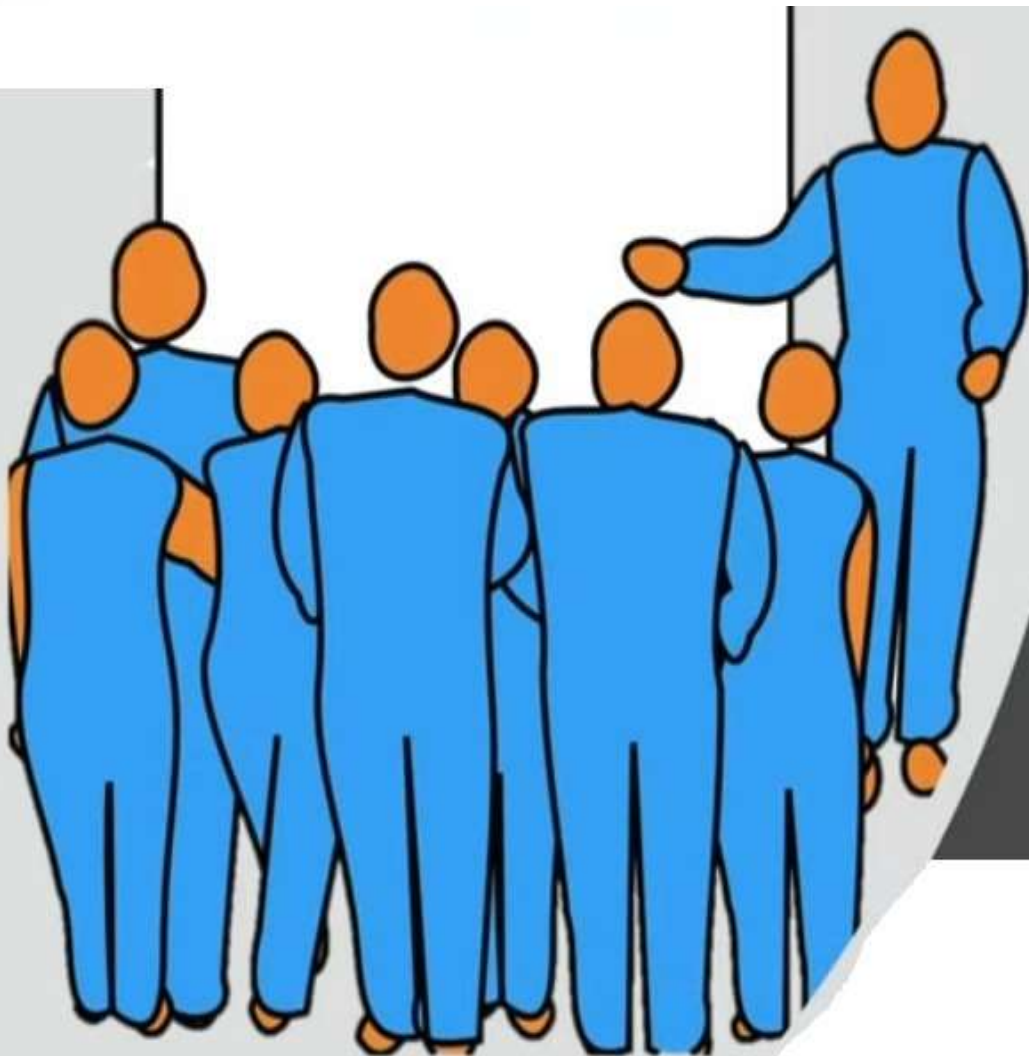
рекомендації для педагогічних (науково-педагогічних) працівників закладу освіти щодо доцільних методів здійснення освітнього процесу та інших заходів з малолітніми чи неповнолітніми сторонами булінгу (цькування), їхніми батьками або іншими законними представниками

_____ (опис рекомендацій і суб'єктів призначення цих рекомендацій)

рекомендації для батьків або інших законних представників малолітньої чи неповнолітньої особи, яка стала стороною булінгу (цькування)

_____ (опис рекомендацій і суб'єктів призначення цих рекомендацій)

Дії закладу у випадках булінгу

Голова комісії доводить до відома учасників освітнього процесу рішення комісії згідно з протоколом засідання та здійснює контроль за їх виконанням.

Дії закладу у випадках булінгу

Комісія здійснює моніторинг

ефективності
застосування заходів
виховного впливу до
сторін булінгу
(цькування)

необхідність коригування
заходів

Коли? На черговому засіданні

ГОЛОВНЕ В ЗАКОНІ ПРО ПРОТИДІЮ БУЛІНГУ В ШКОЛАХ

Вперше визначено термін:

Булінг - це моральне або фізичне насильство, агресія в будь-якій формі з метою викликати страх, тривогу і підпорядкувати людину своїм інтересам.

Відповідно
до закону №8584

Передбачено відповідальність за знущання:

Моральне
або фізичне
насильство,
агресія

Штраф
340 - 850 грн

Дії з осо-
бливою
жорстокістю,
повторне
порушення

Штраф
1700 -
3400 грн

Прихо-
вування
вчителем
факту
цькування

Штраф
850 -
1700 грн

За вчинення правопо-
рушення неповнолітніми
віком до 16 років -
штраф сплачують
батьки

ЦЕНТР
ГЕНДЕРНОГО МЕНТОРІНГУ
ТА КОНТРОЛЮ

Яка відповідальність за вчинення булінгу?

З прийняттям нового закону було запроваджено адміністративну відповідальність. Відтепер вчинення булінгу (цькування) стосовно малолітньої чи неповнолітньої особи або такою особою стосовно інших учасників освітнього процесу карається штрафом від **850 до 1700 грн** або громадськими роботами **від 20 до 40 годин**. Такі діяння, вчинені повторно протягом року після або групою осіб караються штрафом у розмірі від **1700 до 3400 грн** або громадськими роботами на строк від **40 до 60 годин**. У разі вчинення булінгу (цькування) неповнолітніми до 16 років, відповідатимуть його батьки або особи, що їх заміняють. До них застосовуватимуть покарання у вигляді штрафу від **850 до 1700 грн** або громадські роботи на строк **від 20 до 40 годин**. Okремо передбачена відповідальність за приховування фактів булінгу (цькування). Якщо керівник закладу освіти не повідомить органи Національної поліції України про відомі йому випадки цькування серед учнів, до нього буде застосоване покарання у вигляді штрафу **від 850 до 1700 грн** або виправних робіт до одного місяця з відрахуванням до **20 % заробітку**.